

moralsk Slaphed eller Sløvelse af Retsbevidstheden, hvorefter det kunde ansees for undskyldeligt at krænke Retsordenen og begaae endog maastee grove Forbrydelser, naar man ellers vilde være udfat for selv at lide nogen Ulempe eller bøde noget Ondt, saaledes er det neppe muligt at affatte en Bestemmelse som den ovenfor antydede paa en saadan Maade, at ikke dens store Almindelighed, til største Fare for Samfundet, vilde aabne Udgang til Straffrihed i mange Tilfælde, hvor den ikke burde finde Sted. Mindre betænkeligt kunde det synes at være, ikke just at paabyde Straffrihed, hvor Handlingen er udført under Tryk af Trubler, der medføre overhængende Fare for Liv eller Helbred, men kun at tilstaae Domstolene en Myndighed til i saadanne Tilfælde at nedsætte Straffen eller endog efter Omstændighederne ganske at lade den bortfalde. Man har dog heller ikke troet at kunne tilraade dette, forsaavidt Bestemmelsen skulde holdes i en saadan Almindelighed. Hvor det kun gaaer ud over Andres Eiendom, ophører Handlingen vistnok at være strafbar, naar den var et nødvendigt Middel til at redde Liv eller Helbred, ligesom det fremdeles turde være retfærdigt og billigt at lade en begrundet Frygt for Mishandlinger komme i Betragtning til Straffens Nedsættelse eller Eftergivelse, hvor der er Spørgsmaal om Meddeelagtighed i Forbrydelser af Personer, der staae i særegne Afhængighedsforhold, og Kommissionen har derfor i Udkastet foreslaaet Bestemmelser i den Retning. Men at give Reglen saaledes, at selv de største Forbrydelser, endog Drab eller Lemlæstelser af Andre, skulle kunne blive straffric, naar den Paagjældende var henviist dertil for at redde sit eget Liv eller Helbred, vilde vistnok være i sig selv ligesaa urigtigt, som det overhovedet vilde være betænkeligt, uden videre Begrændsning, ganske i Almindelighed at overlade det til Rævningerne at afgjøre, om ikke en Strafnedsættelse skulde finde Sted paa Grund af den virkelige eller indbildte Fare, hvori den Paagjældende, ifølge Andres Trubler eller andre Omstændigheder, antages at have befundet sig, navnlig naar henføres til, hvor let sympathetiske Følelser ved særegne Leiligheder ad den Bei ubevidst kunde

gjøre sig gjældende. Forsaavidt der er Tale, ikke om fuld Straffrihed, men kun om Strafnedsættelse, fortjener det at erindres, at Kommissionen overhovedet har anseet det for rigtigt, ved at give Udkastets Straffbestemmelser en stor Bølge at aabne Leilighed for Domstolene til ved Straffegradens Fastsættelse at tage tilbørligt Hensyn til alle saavel formildende som skjæpende Omstændigheder; skulde ikke bestomindre et saadant ganske særegent Tilfælde møde, at selv den allerlaveste Straffegrad efter vedkommende Straffbestemmelse maatte ansees for altfor streng for en begaaet Forbrydelse paa Grund af, at den Paagjældende havde handlet under et aldeles overvældende Tryk af livsfarlige Trubler — uden at han dog derfor havde tabt Besindelsen eller var kommen i en saadan mindre tilregnelig Tilstand, hvorfor Udkastets § 37 foreslaaer en Strafnedsættelse —, maatte der da henføres til Benaadningsretten, men dette vil efter Kommissionens Mening være at foretrække fremfor for saadanne særegne Tilfælde's Skyld, at give en i aldeles almindelige Udtryk holdt Regel, som netop derfor let kunde blive misbrugt, til stor Fare for Samfundsordenen.

Af de 3 Grupper af Bestemmelser, der indeholdes i det 3die Kapitel, nemlig angaaende den subjective Betingelse for Strafftyld, Tilregnelighed, angaaende Straffrihed paa Grund af særegne objective Omstændigheder, Nødværge og Nødstilfælde, og angaaende den Indflydelse, som det har paa Strafftylden, om den Paagjældende har krænket Retsordenen med Forsæt eller af Uagtsomhed, ifølge Uvidenhed om Loven eller paa Grund af vrang religiøse Meninge osv., — omfatter den første igjen, som allerede ovenfor antydet, en dobbelt Art af Utilregnelighed, dels den, der er begrundet i, at Individet ifølge den almindelige menneskelige Udvikling endnu ikke er modnet til fuld Retsbevidsthed, dels den, som er en Følge af en i en abnorm Sjælstilstand begrundet Mangel af Retsbevidsthed eller af fuld Retsbevidsthed. Hvad Børns Tilregnelighed angaaer (Udkastets §§ 33—35), er Spørgsmaalet ikke blot om den Aldersgrændse, med hvilken den fulde, almindelige Tilregnelighed, men ogsaa om den, med hvilken en indskrænket og